

Na tejto stránke sa uvádzajú informácie o súdoch v Rumunsku.

Úvod do súdneho systému Rumunska

Rumunský súdny systém má túto štruktúru:

Súdy a prokuratúra**Úroveň 1**

Súdy prvého stupňa (176)

Prokuratúra

Úroveň 2

Tribunály (42)

Špecializované súdy (3)

Špecializované súdy pre mladistvých a rodinné veci (1)

Prokuratúra

Úroveň 3

Odvolacie súdy (15)

Prokuratúra

Úroveň 4

Najvyšší kasačný a odvolací súd

Prokuratúra

Rumunský súdny systém zahŕňa Najvyšší kasačný a odvolací súd (*Înalta Curte de Casație și Justiție*) a iné súdy.

Tribunály a súdy**Najvyšší kasačný a odvolací súd**

Ako najvyšší súd v Rumunsku je jedinou súdnou inštitúciou, ktorá má právomoc zabezpečovať **jednotný výklad a jednotné uplatňovanie práva ostatnými súdmi**. „Dovolenie v záujme práva“ je hlavným zavedeným postupom, ktorý umožňuje dosiahnuť tento cieľ.

Najvyšší kasačný a odvolací súd má štyri komory a každá z nich má vlastné právomoci:

prvá občianskoprávna komora,

druhá občianskoprávna komora,

trestná komora,

komora pre správne a daňové spory.

Štyri senáty s piatimi sudcami, spojené komory (*Secțiile Unite*), senát poverený preskúmaním opravných prostriedkov v záujme práva a senát poverený preskúmaním niektorých právnych záležitostí predstavujú ďalšie štruktúry najvyššieho súdu s vlastnými právomocami.

Prvá občianskoprávna komora, druhá občianskoprávna komora a komora pre správne a daňové spory na Najvyššom kasačnom a odvolacom súde rozhodujú v odvolacom konaní o rozhodnutiach, ktoré vydali odvolacie súdy, a o ďalších rozhodnutiach v prípadoch stanovených zákonom, ako aj o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam, ktoré nenadobudli právoplatnosť, alebo súdnym aktom akejkoľvek povahy, ktoré nemožno napadnúť iným spôsobom, a v prípade, ak sa prerušilo konanie na odvolacom súde.

Trestná komora Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu rieši:

na prvom stupni prípady a podania, ktoré podľa zákona patria na prvom stupni do právomoci Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu.

Trestná komora Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu rozhoduje na prvom stupni o trestných činoch vlastizrady, o trestných činoch, ktoré spáchali senátori, poslanci a rumunskí poslanci Európskeho parlamentu, členovia vlády, sudcovia Ústavného súdu, členovia Vyššej sudcovskej rady, sudcovia Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, ako aj prokurátori prokuratúry pri Najvyššom kasačnom a odvolacom súde;

odvolania proti rozhodnutiam v trestných veciach, ktoré na prvom stupni vydali odvolacie súdy a Vojenský odvolací súd;

opravné prostriedky proti rozhodnutiam v trestných veciach, ktoré na prvom stupni vydali odvolacie súdy, Vojenský odvolací súd a trestná komora Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu;

odvolania proti rozhodnutiam, ktoré nie sú právoplatné, alebo akýmkoľvek súdnym aktom, ktoré nemožno napadnúť iným spôsobom, a ak bolo prerušené konanie na odvolacom súde;

dovolenia proti právoplatným rozhodnutiam v trestných veciach podľa podmienok stanovených zákonom;

predloženie návrhov na vydanie predbežného rozhodnutia s cieľom vyriešiť určité právne otázky;

spory týkajúce sa právomoci v prípadoch, keď je vyšším súdom spoločným pre súdy s kompetenčným sporom;

žiadosti o postúpenie veci príslušného odvolacieho súdu inému odvolaciemu súdu;

iné prípady stanovené zákonom.

Senáty piatich sudcov

Podľa článku 24 opätovne zverejneného zákona č. 304/2004 v znení neskorších zmien a doplnení senáty piatich sudcov skúmajú odvolania proti rozhodnutiam, ktoré na prvom stupni vydala trestná komora Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, ako aj dovolania proti rozhodnutiam, ktoré v odvolacom konaní vydali senáty piatich sudcov po predbežnom prijatí, rozhodujú o opravných prostriedkoch proti rozsudkom, ktoré počas procesu na prvom stupni vyniesla trestná komora Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, o disciplinárnych prípadoch v súlade so zákonom a o iných prípadoch, ktoré podľa zákona patria do ich právomoci, ako aj o odvolaniach proti rozhodnutiam, ktorými sa zamieta postúpenie veci Ústavnému súdu a ktoré vydal iný senát piatich sudcov. Podľa článku 51 ods. 3 opätovne uverejneného zákona č. 317/2004 senáty piatich sudcov skúmajú odvolania proti rozhodnutiam vydaným Vyššou sudcovskou radou v disciplinárnych prípadoch.

Najvyšší kasačný a odvolací súd zasadá v **spojených komorách** s cieľom:

preskúmať žiadosti týkajúce sa zmien jeho vlastnej judikatúry;
rozhodnúť o predložení návrhu na Ústavný súd v rámci kontroly ústavnosti zákonov pred ich vyhlásením.

Odvolaací súd

Na čele **odvolacích súdov v Rumunsku** stojí predseda, ktorému môže asistovať jeden alebo dvaja podpredsedovia.

Odvolaací súd pozostáva zo sekcií alebo komôr, ktoré sa špecializujú na:

občianske veci,

trestné veci,

právo týkajúce sa mladistvých a rodinné právo,

správne a daňové veci,

pracovné právo a sociálne zabezpečenie, právo obchodných spoločností, prípady týkajúce sa obchodného registra, platobnej neschopnosti, nekalej hospodárskej súťaže a iných oblastí a

námorné a riečne právo.

Každý z pätnástich odvolacích súdov má právnu subjektivitu a v rámci svojej právomoci spája viacero tribunálov (priemerne tri).

V občianskych veciach odvolacie súdy riešia tieto prípady:

na **prvom stupni** návrhy týkajúce sa správnych a daňových sporov v súlade s osobitnými predpismi,

v **odvolacom konaní** opravné prostriedky proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa,

ako **odvolacie súdy** odvolania proti rozhodnutiam tribunálov vydaným v odvolacom konaní alebo rozhodnutiam tribunálov vydaným na prvom stupni, proti ktorým v súlade so zákonom nemožno podať opravný prostriedok, ako aj akýkoľvek iný prípad výslovne stanovený zákonom.

V trestných veciach sú odvolacie súdy príslušné rozhodovať o týchto prípadoch:

na prvom stupni:

trestné činy uvedené v článkoch 394 až 397, 399 až 412 a 438 až 445 Trestného zákonníka,

trestné činy týkajúce sa národnej bezpečnosti Rumunska uvedené v osobitných zákonoch,

trestné činy, ktoré spáchali sudcovia súdov prvého stupňa a tribunálov, ako aj prokurátori prokuratúry pri týchto súdoch,

trestné činy, ktoré spáchali advokáti, notári, súdni úradníci, finanční audítori Dvora audítorov, ako aj audítori externých verejných účtov,

trestné činy, ktoré spáchali vedúci predstavitelia zákonne zriadených náboženských zoskupení a iní vysokopostavení náboženskí predstavitelia, ktorí majú minimálne biskupskú alebo rovnocennú hodnosť,

trestné činy, ktoré spáchali pomocní sudcovia Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, sudcovia odvolacích súdov a Vojenského odvolacieho súdu, ako aj prokurátori prokuratúry pri týchto súdoch,

trestné činy, ktoré spáchali členovia Dvora audítorov, predseda Legislatívnej rady, rumunský ombudsman, zástupcovia rumunského ombudsmana a kvestori, žiadosti o postúpenie veci na iný súd v prípadoch stanovených zákonom.

V **odvolacom konaní** riešia odvolania proti rozhodnutiam v trestných veciach, ktoré vydali súdy prvého stupňa a tribunály.

Odvolaacie súdy rozhodujú aj o **sporoch týkajúcich sa právomoci** medzi tribunálmi alebo medzi súdmi prvého stupňa a tribunálmi v oblasti ich územnej právomoci, ako aj medzi súdmi prvého stupňa patriacimi do právomoci jednotlivých tribunálov, ktoré takisto patria do územnej právomoci odvolacieho súdu.

Odvolaacie súdy takisto rozhodujú o žiadostiach o **vydanie** alebo presun odsúdených osôb do zahraničia.

Tribunály

42 vnútroštátnych tribunálov má právnu subjektivitu a sú zriadené na úrovni župy (*județ*). Každý tribunál spája v rámci svojej právomoci všetky súdy prvého stupňa na úrovni župy, v ktorej má sídlo.

Tribunály zasadajú v komorách alebo v senátoch špecializovaných na:

občianske veci,

trestné veci,

právo týkajúce sa mladistvých a rodinné právo,

správne a daňové veci,

pracovné právo a sociálne zabezpečenie, právo obchodných spoločností, prípady týkajúce sa obchodného registra, platobnej neschopnosti, nekalej hospodárskej súťaže a iných oblastí a

námorné a riečne právo.

V občianskych veciach tribunál rozhoduje o týchto prípadoch:

Ako **súd prvého stupňa** tribunál rozhoduje o **všetkých podaniach, ktoré podľa zákona nepatria do právomoci iných súdov**.

V **odvolacom konaní** rozhoduje o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa.

Ako **odvolaací súd** rieši **odvolania proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa, proti ktorým v súlade so zákonom nemožno podať opravný prostriedok, ako aj akýkoľvek iný prípad výslovne stanovený zákonom**.

V trestných veciach tribunál rozhoduje o týchto prípadoch:

na prvom stupni:

trestné činy proti životu, telesnej integrite a zdraviu, trestné činy proti osobnej slobode, vážne poškodenie, trestné činy s obzvlášť závažnými následkami, prevádzachstvo migrantov, mučenie, trestné činy korupcie a trestné činy spáchané pri výkone funkcie, zverejňovanie informácií klasifikovaných ako štátne tajomstvo, zverejňovanie obchodných tajomstiev alebo neverejných informácií, nezákonné získavanie finančných prostriedkov, sprenevera, nedodržanie režimu týkajúceho sa jadrového materiálu alebo iného rádioaktívneho materiálu, nedodržanie režimu týkajúceho sa výbušných materiálov, prenos získaného syndrómu imunitnej nedostatočnosti, porušenie bezpečnosti a integrity počítačových systémov a údajov, vytvorenie organizovanej zločineckej skupiny, úmyselné trestné činy s následkom smrti osoby,

trestné činy, v súvislosti s ktorými *Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism* (Riaditeľstvo pre vyšetrowanie organizovanej trestnej činnosti a terorizmu) alebo *Direcția Națională Anticorupție* (Národné riaditeľstvo pre boj proti korupcii) začalo trestné stíhanie, pokiaľ podľa zákona nepatria do právomoci iných súdov, ktoré sú v hierarchii na vyššom stupni,

trestné činy legalizácie príjmov z trestnej činnosti a daňových únikov uvedené v článku 9 zákona č. 241/2005 o predchádzaní daňovým únikom a boji proti nim v znení neskorších predpisov,

ostatné trestné činy, ktoré podľa zákona patria do ich právomoci.

Tribunály riešia spory o právomoc medzi súdmi prvého stupňa v rámci svojej jurisdikcie, ako aj odvolania proti rozhodnutiam vydaným súdmi prvého stupňa v prípadoch stanovených zákonom.

Súdy prvého stupňa

Súdy prvého stupňa nemajú právnu subjektivitu a sú zriadené v rámci žúp a mesta Bukurešť.

V občianskych veciach sa právomoc súdov prvého stupňa týka hlavne týchto prípadov:

podania, ktoré podľa Občianskeho zákonníka patria do právomoci poručníckeho a rodinného súdu, s výnimkou prípadov, pre ktoré sa v zákone výslovne stanovuje iný postup,

podania týkajúce sa záznamov na matričnom úrade v súlade so zákonom,

podania týkajúce sa správy viacpodlažných budov, bytov alebo priestorov vo výlučnom vlastníctve rôznych osôb, ako aj žiadosti týkajúce sa právnych vzťahov medzi spoločenstvami vlastníkov a inými fyzickými alebo právnickými osobami, podľa prípadu,

žiadosti o vystaňovanie,

podania týkajúce sa spoločných stien alebo priekop, vzdialenosti budov a výsadby, práva prechodu a akéhokoľvek bremena alebo iného obmedzenia vlastníckeho práva stanoveného zákonom, stranami alebo nariadením súdu,

podania týkajúce sa presunu hraníc pozemkov a vymedzenia pozemkov,

žaloby týkajúce sa držby,

podania týkajúce sa nepeňažných povinností konať alebo zdržať sa konania, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú zmluvne podložené, s výnimkou tých, ktoré podľa zákona patria do právomoci iných súdov,

žiadosti o súdne vyhlásenie osoby za mŕtvu,

podania týkajúce sa súdneho rozdelenia bez ohľadu na hodnotu,

podania týkajúce sa dedičstva bez ohľadu na hodnotu,

podania týkajúce sa vydržania bez ohľadu na hodnotu,

podania týkajúce sa pozemkov, s výnimkou tých, ktoré podľa zákona patria do právomoci iných súdov,

akákoľvek iné peňažné podanie do výšky 200 000 RON bez ohľadu na právne postavenie účastníkov (odborníci alebo súkromné osoby).

Okrem toho súdy prvého stupňa rozhodujú o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy so súdnou právomocou a iných orgánov s touto právomocou v prípadoch stanovených zákonom alebo o akejkoľvek inej žiadosti, ktorá patrí do ich právomoci v súlade so zákonom.

V trestných veciach sa právomoc súdov prvého stupňa týka hlavne týchto prípadov:

vo všeobecnosti všetkých druhov trestných činov okrem tých, o ktorých podľa zákona majú na prvom stupni rozhodovať tribunály, odvolacie súdy a Najvyšší kasačný a odvolací súd.

Informácie o súdoch sú dostupné na [portáli občianskych súdov, ktorý spravuje Ministerstvo spravodlivosti Rumunska](#).

Právne databázy

On-line sú dostupné tieto právne databázy:

judikatúra Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu sa uverejňuje na jeho vlastnom [webovom sídle](#),

súdy uverejňujú prehľady svojich rozhodnutí na svojom portáli. Pozri napríklad [prehľad rozhodnutí, ktoré vydal Odvolací súd v Bukurešti](#),

databázu [Právomoci súdov – Rumunsko](#) vlastní a spravuje **Legislatívna rada Rumunska**.

Posledná aktualizácia: 16/04/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.